

Загалом, інформація отримана на основі аналізу чинників дозволяє керівникам машинобудівних підприємств виявляти можливості оптимізації процесів інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємств.

При цьому критеріями оптимізації є максимізація доходу, мінімізація ризиків та зростання якісно-продуктивних характеристик технологічного обладнання. Результати отримані при застосуванні такого аналізу дають можливість ідентифікувати резерви більш продуктивного використання фінансового, інтелектуального, техніко-технологічного потенціалу підприємства, раціоналізувати інвестиційні рішення, аргументувати їх вибір. Отже, на підставі аналізу можна стверджувати, що чинники, які впливають на інвестиційне забезпечення технологічного оновлення підприємств є взаємопов'язаними, утворюють цілісну структуру, яка вказує на те, що зміни, які відбуваються хоча б з одним із чинників неминуче призведуть до змін усіх інших чинників. Це вимагає урахування зв'язків між чинниками під час розроблення і реалізації заходів, які спрямовані на покращення інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємства.

Список використаних джерел:

1. Добрянська М. В. Сутність і види факторів, які впливають на інвестиційне забезпечення технологічного оновлення. Вісник Хмельницького національного університету. – Хмельницький 2014. Том 1. С. 93–99.

2. Ліпич Л. Г. Розвиток системи управління якістю продукції машинобудівних підприємств : монографія / Л. Г. Ліпич, Н. В. Геліч ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. - Луцьк : РВВ Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. - 199 с.

Хомин І. П., к.е.н., ст. викладач кафедри фінансів
Тернопільський національний економічний
університет, м. Тернопіль, Україна

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЯК ПЕРМАНЕНТНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

Вся історія фінансово-економічного регулювання розвитку аграрного сектору України нагадує перманентний експеримент, хоча загальноновизнаною істиною є неможливість його проведення тут за принципом колби, оскільки це тільки в хімії можна вилити з неї один розчин і замінити на інший без суттєвих втрат. Тут же він призвів до занепаду аграрного сектору під кінець ХХ ст., який Україна не може перебороти понині.

Звичайно, сталося це внаслідок низки причин, проте однією з головних було нераціональне використання фінансових ресурсів, що спричинило нехтування матеріальними, які виглядали маловартісними, оскільки на них штучно утримувалися низькі ціни. Приміром, у т. зв. "застійні часи" одну тонну нафти переробні підприємства отримували по ціні 24,5 крб., у той час, як світові ціни становили 120 доларів. Відтак виникла ілюзія нібито дизпаливо коштує 300 крб./т, тому жодних ефективних заходів щодо економії пального ні на стадії проектування й випуску техніки, ні при її експлуатації не здійснювалося. В результаті на початку 90-х років ХХ ст. витрати нафтопродуктів на одиницю

сільськогосподарської продукції в нас були більшими в 3-4 рази, ніж у США й країнах Європейського Союзу.

Відповідно такі самі перекося були щодо матеріалоємності й цін як засобів виробництва, так і аграрної сировини для продукування продовольства, відтак, аби згладити її надмірні витрати й непродуктивні втрати, доводилося в усе більшій мірі вдаватися до дотацій сільськогосподарським товаровиробникам. Проте, не дивлячись на те, що вони поглинали все більшу частку державного бюджету, тривкого підґрунтя для розвитку аграрного сектору створено не було і як тільки колишні обсяги бюджетного фінансування стали неможливими, він опинився в затяжній кризі.

Причому безвідносно до того, які проблеми розвитку окремого підприємства чи певної галузі або й навіть економічної системи держави в цілому досліджувалися вченими, чільною завжди є пов'язана з його регулюванням. А ніщо не є таким дискусійним ось уже близько трьох століть, як застосування при цьому фінансово-економічних важелів, адже щодо цього здавна маємо як противників будь-якого державного втручання в цей процес – найбільш відомими з них є Ф. Кене (1694-1774), А. Сміт (1723-1790), Д. Рікардо (1772-1823), Ж. Б. Сей (1767-1832), – так і прихильників: Ф. Ліста (1789-1846), Ч. Керрі (1793- 1879), К. Маркса (1818-1883), А. Вагнера (1835-1917) та ін.

Осібні від них стоять Дж. Мілль (1806-1873), А. Пігу (1877-1959), А. Маршалл (1842-1924), Дж. М. Кейнс (1883-1946), котрі, визнаючи принцип *laissez faire*² як невід'ємний атрибут ринкових взаємовідносин, водночас вважали "невидиму руку ринку" А. Сміта нездатною забезпечити стійкий розвиток економіки, мовляв це засвідчують періодичні кризові явища, зумовлені – за висловом Дж. М. Кейнса, – "артритом цієї руки", але схилилися до того, що регулююча функція держави має бути аллокативною, тобто здійснювати лише цільове використання ресурсів, забезпечуючи громадян соціальними послугами, які неспроможний надати приватний сектор.

Водночас слід відзначити вклад у дослідження цієї проблеми українських учених, які інколи навіть випереджали ідеї зарубіжних, як-от М. Туган-Барановський, чи М. Цитович, праця якого "Огляд учень про підприємницький прибуток" була опублікована за 22 роки (у 1889 р.) до появи "Теорії економічного розвитку (Дослідження підприємницького прибутку, капіталу, відсотка й циклу кон'юнктури)" Й. Шумпетера.

Або виходець з Росії К. Гаттенберг, що вчився в Харківському університеті та в 1881 році опублікував статтю методологічного характеру, ідеї якої ідентичні до викладених К. Менгером через два роки в книзі "Дослідження про методи суспільних наук і політичної економії зокрема" [1, с. 530].

Суто з позицій фінансово-методологічних проблема регулювання економічного розвитку на макрорівні, в тому числі й аграрного сектору, стала предметом дослідження досить широкого кола сучасних українських науковців, зокрема таких, як О. Бородіна, А. Даниленко, М. Дем'яненко, О. Гудзь, Т. Єфименко, М. Крупка, Ю. Лупенко, С. Навроцький, О. Непочатенко, О. Петрук,

² *Laissez faire* – буквально "laissez faire, laissez passer" означає "хай усе йде, як іде".

І. Прокопа, Н. Прокопенко, П. Саблук, В. Сенчагов, В. Синчак, А. Соколовська, П. Стецюк, Р. Тринько, О. Шубравська та ін. Дотичними до неї є праці О. Десятнюк, В. Дем'янишина, О. Кириленко, А. Крисоватого, І. Лютого, С. Юрія, Б. Пшика та інших відомих учених-фінансистів. Всі вони збагатили теорію фінансів нетривіальними досягненнями, забезпечили суттєвий приріст знань щодо можливостей фінансового регулювання розвитку економіки.

Проте М. Бунге – один із засновників Київської політекономічної школи, – указував, що мінливість реальних процесів господарського та фінансового життя вимагає адекватної ”рухливості наших економічних і фінансових знань про них, адже фінансова теорія не може бути догматично закріпленою, оскільки фінансові знання завжди відносні стосовно конкретних умов соціально-економічного розвитку” [2, с. 42].

Тому непересічна цінність доробку попередників для науки й практики та значимість дослідження загальнометодологічних проблем регулювання економіки, чи його окремих важелів, приміром, податкового, бюджетного, цінового, не підмінює необхідності комплексного вирішення цілісної проблеми фінансово-економічного регулювання розвитку аграрного сектору з урахуванням нинішніх реалій, оскільки застосовувані директивні кроки в цьому напрямі наразі не дають бажаного ефекту насамперед унаслідок фрагментарності власне саме через ігнорування того, що фінансові й економічні чинники тісно переплетені.

Список використаних джерел

1. Фінансова думка України: Монографія. За наук. ред. д.е.н., проф. В. М. Федосова. К.: Кондор, Тернопіль: Економічна думка, 2010. У 3 т. Т 1. 687 с.
2. Фінансова думка України. Хрестоматія.ю За наук. ред. д.е.н., проф. В. М. Федосова. К.: Кондор, Тернопіль: Економічна думка, 2010. У 3 т. Т 1. 734 с.

Яцкевич І.В., д.е.н., доцент
ОРІДУ НАДУ при Президентіві України, м.
Одеса, Україна

УПРАВЛІННЯ СТАРТАПАМИ: ЗАГАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Сучасні трансформаційні умови виокремлюють інвестиції, які спрямовуються на освоєння та розробку інноваційних продуктів та виступають головним інструментарієм у питанні розвитку й укріплення науково-технічного потенціалу України, при цьому вони покликані забезпечити вагомі конкурентні позиції на світових ринках. Важливо зазначити, що даний напрямок визначено як в Указі Президента України «Стратегія сталого розвитку «Україна - 2020» [1] к у Проекті Закону України «Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року» [2]

У рамках першої Стратегії у вектору розвитку зазначено, що «...забезпечення сталого розвитку держави, проведення структурних реформ та, як наслідок, підвищення стандартів життя. Україна має стати державою з сильною економікою та з передовими інноваціями».